

Transpunerea directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 09.03.2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.

CODUL DE PROCEDURĂ PENALĂ
Legea nr. 135/2010

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
1.	Art. 3 și 4 din Directivă – prezumția de nevinovăție și referirile publice la vinovăție	Art. 4: Presumția de nevinovăție (1) Orice persoană este considerată nevinovată până la stabilirea vinovăției sale printr-o hotărâre penală definitivă. (2) După administrarea întregului probatoriu, orice îndoială în formarea convingerii organelor judiciare se interpretează în favoarea suspectului sau inculpatului.	La articolul 4, după alineatul (2) se introduc două noi alineate, alin. (3) și (4) cu următorul cuprins: ”(3) În cursul urmăririi penale și al judecării cauzei în procedură de cameră preliminară sunt interzise comunicările publice, declarațiile publice precum și furnizarea de alte informații, direct sau indirect, provenind de la autorități publice sau orice alte persoane fizice sau juridice referitoare la faptele și persoanele ce fac obiectul acestor proceduri. Încălcarea acestei obligații reprezintă infracțiune și se pedepsește, potrivit legii penale. (4) În cursul procesului penal este	<i>Pentru respectarea prezumției de nevinovăție se impune ca persoanele împotriva cărora se derulează proceduri judiciare nepublice față de care nu se pot apăra public, să nu fie acuzate în mod public de săvârșirea unor posibile infracțiuni. Acest lucru ar putea fi făcut numai după ce dosarul devine public și într-o formă cenzurată de un judecător, astfel încât acuzațiile formulate pe de o parte să nu fie de natură a influența martorii în declarațiile lor și pe de altă parte să dea posibilitatea celui acuzat public să se apere cu probe pertinente, care pot fi făcute publice. De altfel, în Cauza Morice vs. Franța, în care CEDO a statuat că o persoană acuzată în mod public își poate face apărări publice fără restricții.</i> <i>De asemenea, se impune ca persoanele care sunt arestate preventiv să nu fie arătate public purtând cătușe sau alte</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			interzisă prezentarea publică a persoanelor suspectate de săvârșirea unor infracțiuni purtând cătușe sau alte mijloace de imobilizare sau afectate de alte modalități de natură a induce în percepția publică că acestea ar fi vinovate de săvârșirea unor infracțiuni. PSD+ALDE	<i>mijloace de restrângere a libertății lor, pentru a nu le fi afectată prezumția de nevinovăție. În cauza Popovi vs. Bulgaria CEDO a reținut că prezentarea încătușată a unei persoane încalcă prezumția de nevinovăție și viața privată (art. 8 CEDO).</i>
2.			La articolul 4, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) Înainte de pronunțarea unei hotărâri de condamnare definitive, declarațiile publice și deciziile oficiale provenind de la autoritățile publice nu se pot referi la persoanele suspectate sau acuzate ca și cum acestea ar fi fost condamnate. „ UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)
3.		Art. 10: Dreptul la apărare (1)Părțile și subiecții procesuali principali au dreptul de a se apăra ei înșiși sau de a fi asistați de avocat.	La articolul 10, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (4¹), cu următorul cuprins: „(4¹) Exercițarea dreptului de a nu da nici o declarație pe parcursul	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		(2)Părțile, subiecții procesuali principali și avocatul au dreptul să beneficieze de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării. (3)Suspectul are dreptul de a fi informat de îndată și înainte de a fi ascultat despre fapta pentru care se efectuează urmărirea penală și încadrarea juridică a acesteia. Inculpatul are dreptul de a fi informat de îndată despre fapta pentru care s-a pus în mișcare acțiunea penală împotriva lui și încadrarea juridică a acesteia. (4)Înainte de a fi ascultați, suspectului și inculpatului trebuie să li se pună în vedere că au dreptul de a nu face nicio declarație. (5)Organele judiciare au obligația de a asigura exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare de către părți și subiecții procesuali principali în tot cursul procesului penal.	procesului penal nu poate fi utilizată împotriva suspectului sau inculpatului într-o etapă ulterioară a procedurii și nu poate fi utilizată la coroborarea faptelor.” UDMR	

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		(6) Dreptul la apărare trebuie exercitat cu bună-credință, potrivit scopului pentru care a fost recunoscut de lege.		
4.			Art. 10 alin. (5) C. proc. pen. va avea următorul cuprins: „Organele judiciare au obligația de a asigura exercitarea deplină și efectivă a dreptului la apărare de către părți și subiecții procesuali principali în tot cursul procesului penal, cu respectarea egalității de arme”. <i>Baroul București</i> <i>Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu , Cătălin-Daniela Fenechiu</i>	<i>Principiul egalității de arme, deși este o componentă fundamentală a dreptului la apărare, nu are o consacrare legislativă, ceea ce permite în practica judiciară discriminarea participanților procesuali.</i>
5.	Art. 3 și art. 6 alin. (2). Dreptul la apărare	Art. 83 - Drepturile inculpatului În cursul procesului penal, inculpatul are următoarele drepturi: a) dreptul de a nu da nicio declarație pe parcursul procesului penal, atrăgându-i-se atenția că dacă refuză să dea	La art. 83, după litera b) se introduc două noi litere, literele b¹) și b²), cu următorul cuprins: ”b¹) dreptul să participe la audierea oricărei persoane de către judecătorul de drepturi și libertăți, să formuleze plângeri, cereri, memorii și obiecțiuni; b²) poate solicita să fie încunoștințat	<i>Se impune ca inculpatul să aibă dreptul de a participa la efectuarea oricărui act de urmărire penală la care dorește să participe în cursul urmăririi. Astfel, acesta este cel care cunoaște cel mai bine circumstanțele faptei și poate să exercite efectiv apărări, având în vedere că avocatul nu știe ce cunoaște un martor și ce ar putea fi acesta întrebat astfel încât să fie aflate cât mai rapid și mai corect circumstanțele faptelor săvârșite.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		declarații nu va suferi nicio consecință defavorabilă, iar dacă va da declarații acestea vor putea fi folosite ca mijloace de probă împotriva sa; a¹) dreptul de a fi informat cu privire la fapta pentru care este cercetat și încadrarea juridică a acesteia; b) dreptul de a consulta dosarul în condițiile legii; c) dreptul de a avea un avocat ales, iar dacă nu își desemnează unul, în cazurile de asistență obligatorie, dreptul de a i se desemna un avocat din oficiu; d) dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii; e) dreptul de a formula orice alte cereri ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei; f) dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret	de data și ora efectuării actului de urmărire penală ori a audierii realizate de judecătorul de drepturi și libertăți. Încunoștințarea se face prin notificare telefonică, fax, e-mail sau prin alte asemenea mijloace, încheindu-se în acest sens un proces-verbal. Absența sa nu împiedică efectuarea actului.” PSD+ALDE	

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		atunci când nu înțelege, nu se exprimă bine sau nu poate comunica în limba română; g) dreptul de a apela la un mediator, în cazurile permise de lege; g(1) dreptul de a fi informat cu privire la drepturile sale; h) alte drepturi prevăzute de lege		
6.			La articolul 83, se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins: (2) Prevederile alin.(4 ¹) al art. 10 se aplică în mod corespunzător. UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)
7.		Art. 88: Avocatul (1) Avocatul asistă sau reprezintă, în procesul penal, părțile ori subiecții procesuali principali, în condițiile legii.	Art. 88 alin. (1) va avea următorul cuprins: „Avocatul asistă sau reprezintă, în procesul penal, părțile ori subiecții procesuali principali, în condițiile legii. Avocatul poate asista martorii chemați de organele judiciare, iar aceștia au dreptul să se consulte cu avocatul atât	<i>Această modificare se impune, deoarece practica organelor judiciare este neunitară cu privire la dreptul martorului de a fi asistat, existând situații (rare) în care nu i s-a permis avocatului să asiste martorul. De asemenea, nu există practică uniformă în ceea ce privește rolul avocatului când acesta acordă asistență unui martor, respectiv dacă poate sau nu adresa întrebări. Asistarea martorului de către avocat este o garanție a respectării</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			înainte, cât și în timpul audierii”. <i>Baroul București</i> <i>Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu , Cătălin-Daniela Fenechiu</i>	dreptului acestuia de a nu se autoacuză (autoincrimina).
8.		Art. 94: Consultarea dosarului (4) În cursul urmăririi penale, procurorul poate restricționa motivat consultarea dosarului, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale. După punerea în mișcare a acțiunii penale, restricționarea se poate dispune pentru cel mult 10 zile.	Alin. (4) al art. 94 C. proc. pen. va avea următorul cuprins: „În cursul urmăririi penale, procurorul poate restricționa motivat consultarea dosarului, dacă prin aceasta s-ar putea aduce atingere bunei desfășurări a urmăririi penale, pentru cel mult 10 zile”. <i>Baroul București</i> <i>Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu , Cătălin-Daniela Fenechiu</i>	Și această propunere de modificare pleacă de constatările din practica organelor judiciare, care restricționează consultarea dosarului până la punerea în mișcare a acțiunii penale. În astfel de cazuri, punerea în mișcare a acțiunii penale este efectuată spre finalul urmăririi penale, după administrarea tuturor probelor considerate relevante de către organele de urmărire penală, ceea ce înseamnă că o dispoziție de excepție (restricționarea motivată a consultării dosarului) este transformată în regulă. Considerăm că atât suspectul, cât și inculpatul, fiind persoane acuzate de comiterea unor infracțiuni, trebuie să beneficieze de aceleași drepturi. De altfel, persoana vătămată, dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare cel puțin față de o persoană, poate consulta dosarul, cu restricționare limitată de 10 zile, în timp ce suspectului din aceeași cauză i se poate restricționa același drept.
9.	Art. 6 alin. (2) – sarcina probei	Art. 97 - Proba și mijloacele de probă:	La art. 97, lit. e) a alin. (2) se modifică și va avea următorul	Se impune eliminarea rapoartelor de constatare din rândul probelor, având în vedere că acestea sunt întocmite de

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		 e) înscrisuri, rapoarte de expertiză sau constatare, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă;	cuprins: ”e) înscrisuri, rapoarte de expertiză, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de probă;” PSD+ALDE	<i>angajați ai acuzării, fiind evident că ele pot fi ușor influențate de acuzare. În aceste condiții, singurele probe pe baza cărora instanțele își pot fundamenta soluțiile sunt doar expertizele, care trebuie realizate în mod nepărtinitor, obiectiv, cu participarea experților-parte desemnați și cu posibilitatea de a se formula apărări.</i>
10.	Art. 6 alin. (2) – sarcina probei	f) orice alt mijloc de probă care nu este interzis prin lege.	La art. 97, lit. f) a alin. (2) se abrogă. PSD+ALDE	<i>De asemenea, se impune ca mijloacele de probă să fie clar individualizate, fără a se putea extinde la orice alte mijloace de probă, care au putut fi obținute cu nesocotirea formelor legale exprese (de exemplu, interceptări ale unor conversații de către persoane private.</i>
11.		Art. 99: Sarcina probei (2) Suspectul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție, nefiind obligat să își dovedească nevinovăția, și are dreptul de a nu contribui la propria acuzare.	La articolul 99, alineatul (2), se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Suspectul sau inculpatul beneficiază de prezumția de nevinovăție, nefiind obligat să își dovedească nevinovăția respectiv are dreptul de a nu se autoincrimina și de a nu coopera în cadrul oricărei proceduri penale.” UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)
12.			La articolul 99, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2 ¹), cu următorul cuprins:	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			„(2¹) Exercițarea dreptului de a nu se autoincrimina sau a dreptului de a nu coopera nu poate fi utilizată împotriva suspectului sau inculpatului într-o etapă ulterioară a procedurii penale și nu poate fi utilizată la coroborarea faptelor.” UDMR	
13.		Art. 103: Aprecierii probelor (3) Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați.	Art. 103 alin. (3) va avea următorul cuprins: „<i>Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorilor, ale colaboratorilor, ale denunțătorilor ori ale martorilor protejați sau ale altor persoane care au obținut nepedepsirea sau reducerea pedepsei în schimbul declarațiilor date</i>”. Baroul București Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu, Cătălin-Daniela Fenechiu	<i>CEDO a sancționat în repetate rânduri practica instanțelor naționale care și-au întemeiat hotărârile judecătorești pe declarații ale persoanelor interesate sau care au furnizat probe în schimbul unor avantaje procesuale.</i>
14.	Art. 3, art. 6 și		După alin. (3) al art. 103 se	Se impune, de asemenea, ca fiecare condamnare să fie dispusă pentru faptele

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
	art. 7 din Directivă (prezumția de nevinovăție, sarcina probei și dreptul la tăcere)		introduc două noi alineate, alin. (4) și (5), cu următorul cuprins: ”(4) Condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei nu pot fi dispuse pentru alte fapte decât cele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată și nu se poate dispune extinderea procesului penal în faza de judecată pentru alte fapte sau circumstanțe decât cele pentru care s-a dispus trimiterea în judecată. Schimbarea încadrării juridice poate fi dispusă numai în cazul în care situația de fapt poate primi o altă încadrare juridică decât cea reținută în actul de trimitere în judecată. (5) Hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei trebuie să cuprindă descrierea elementelor constitutive ale infracțiunii pentru care s-a dispus soluția, probele pe care se întemeiază precum și motivele pentru care probele și argumentele în apărare au fost înlăturate.” PSD+ALDE	<i>pentru care s-a dispus trimiterea în judecată prin rechizitoriu. În prezent, există situații în care, după administrarea probatoriei în fața instanței, prin probele în apărare produse de inculpat situația de fapt reținută în rechizitoriu este infirmată. Cu toate acestea, instanța, direct în motivarea hotărârii dispune condamnarea inculpatului pentru o altă situație de fapt, fără ca acesta să poată intui ce are instanța în vedere și a avea posibilitatea să propună probe și pentru combaterea acestei modificări a situației de fapt. În cazul în care se constată o altă situație de fapt, se impune ca procurorul să deruleze o nouă urmărire penală, să dispună o nouă trimitere în judecată pentru o altă situație de fapt și inculpatul să poată propune probatoriu în apărare pentru a putea combate noua faptă ce îi este imputată. Schimbarea încadrării juridice poate fi dispusă doar atunci când instanța constată că situația de fapt reținută în rechizitoriu a fost probată în fața instanței și primește o altă încadrare juridică, adică atunci când fapta îmbracă o altă haină juridică iar nu când în conștiința instanței ar fi fost o infracțiune săvârșită, dar care privește o altă situație de fapt decât cea inițială.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
15.	Art. 3 și 6 alin. (2) din Directivă - prezumția de nevinovăție, sarcina probei. Dreptul la apărare	Art. 106 - Reguli speciale privind ascultarea: (1) Dacă, în timpul audierii unei persoane, aceasta prezintă semne vizibile de oboseală excesivă sau simptomele unei boli care îi afectează capacitatea fizică ori psihică de a participa la ascultare, organul judiciar dispune întreruperea ascultării și, dacă este cazul, ia măsuri pentru ca persoana să fie consultată de un medic.	La art. 106, după alin. (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins: ”(1¹) Audierea unei persoane nu poate dura mai mult de 6 ore din 24 de ore.” PSD+ALDE	<i>Este necesară limitarea în timp a unor declarații, deoarece acestea, după o anumită perioadă, nu vor putea să fie lucide și este posibil să le fie alterată capacitatea de a raționa.</i>
16.		Art. 109: Modul de ascultare (1) După îndeplinirea dispozițiilor art. 107 și 108, suspectul sau inculpatul este lăsat să declare tot ceea ce dorește referitor la fapta prevăzută de legea penală care i-a fost comunicată, după care i se pot pune întrebări.	Art. 109 al. (1) va avea următorul cuprins: „(1) După îndeplinirea dispozițiilor art. 107 și 108, suspectul sau inculpatul este lăsat să declare tot ceea ce dorește referitor la fapta prevăzută de legea penală care i-a fost comunicată, după care i se pot adresa întrebări de către organul judiciar și, în mod nemijlocit, de către toți avocații care participă la audierea suspectului sau inculpatului. Organul judiciar nu are dreptul să cenzureze întrebările adresate de către avocat, cu excepția	<i>În practică, anumite organe judiciare cenzurează în mod nepermis activitatea avocatului. Acestea nu permit avocaților să adreseze întrebări sau le resping ad nutum.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			situațiilor în care acestea sunt nerelevante”. <i>Baroul București</i> <i>Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu , Cătălin-Daniela Fenechiu</i>	
17.	Art. 3 și 6 alin. (2) din Directivă - prezumția de nevinovăție, sarcina probei. Dreptul la apărare	Art. 110 - Consemnarea declarațiilor ”(1) Declarațiile suspectului sau inculpatului se consemnează în scris. În declarație se consemnează întrebările adresate pe parcursul ascultării, menționându-se cine le-a formulat, și se menționează de fiecare dată ora începerii și ora încheierii ascultării.”	La art. 110, alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Declarațiile suspectului sau inculpatului se consemnează în scris. În declarație se consemnează întrebările adresate pe parcursul ascultării, menționându-se cine le-a formulat, și se menționează de fiecare dată ora începerii și ora încheierii ascultării. Întrebările respinse se consemnează în cuprinsul declarației, împreună cu motivele respingerii.” PSD+ALDE	<i>Se impune ca toate întrebările să fie consemnate, alături de motivele care au condus la respingerea acestora, deoarece dreptul suspectului sau inculpatului de a declara tot ceea ce consideră în sprijinul apărării sale nu poate fi îngrădit, acesta având dreptul să refuze să răspundă la acele întrebări la care apreciază că nu dorește să dea vreun răspuns.</i>
18.	Art. 6 alin. (2) din directivă Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil	Art. 139 ”(3) Înregistrările prevăzute în prezentul capitol, efectuate de părți sau de alte persoane,	La articolul 139, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Înregistrările prevăzute în prezentul capitol, efectuate de părți,	<i>Se impune modificarea dispozițiilor art. 139 referitoare la supravegherea tehnică în sensul că doar înregistrările efectuate de părți pot constitui mijloace de probă atunci când privesc propriile convorbiri sau comunicări pe care aceștia le-au purtat cu terții, în principal cele în</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		constituie mijloace de probă când privesc propriile convorbiri sau comunicări pe care le-au purtat cu terții. Orice alte înregistrări pot constitui mijloace de probă dacă nu sunt interzise de lege.”	constituie mijloace de probă când privesc propriile convorbiri sau comunicări pe care le-au purtat cu terții”. PSD+ALDE	<i>apărare. Legea nu trebuie să permită și să legitimizeze comportamente de genul: o persoană înregistrează o terță persoană în scopul de a o determina ulterior la un anumit tip de atitudine, sau poartă o discuție despre un terț și conduce discuția astfel încât acreditează ideea că terțul a săvârșit o faptă penală, iar ulterior prezintă această înregistrare organelor de urmărire penală, integral sau parțial, pentru a obține diverse beneficii judiciare sau în scop de răzbunare.</i>
19.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei	Art. 164 - Dispoziții speciale privind perchezițiile efectuate la o autoritate publică, instituție publică sau la alte persoane juridice de drept public	La art. 164 se adaugă un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins: ”(2) Dispozițiile art. 157 – 163 se aplică în mod corespunzător.” PSD+ALDE	<i>Se impune ca și perchezițiile la instituții publice să respecte regulile referitoare la percheziția domiciliară, deoarece au același scop, de a proba fapte împotriva unor persoane pentru care există suspiciuni de săvârșire, iar nu de a căuta fapte în anumite instituții sau împotriva unor persoane - țintă.</i>
20.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil, Decizia CCR 244/2017	Art. 168 Percheziția informatică (15) Datele informatice identificate cu caracter secret se păstrează în condițiile legii.	La articolul 168, după alineatul (15) se introduce un nou alineat, alineatul (15¹) cu următorul cuprins: „(15 ¹) Datele obținute dintr-un sistem informatic sau dintr-un sistem de stocare a datelor informatice care nu au legătură cu infracțiunea pentru care se efectuează urmărirea penală și pentru care a fost autorizată	<i>Norma propusă este o reglementare care prevede în mod expres faptul că datele care nu privesc infracțiunea pentru care se efectuează cercetări trebuie distruse. Este o formă de protecție a drepturilor persoanei privind viața sa privată, astfel încât abuzurile să poată fi prevenite. Acele date sunt obținute fără a exista mandat și de obicei se folosesc diverse pretexte pentru a se face percheziții abuzive, fie pentru fapte inexistente, fie la persoane din apropierea unor persoane vizate în mod real, în speranța că vor fi găsite indicii despre săvârșirea unor fapte</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			percheziția în acea cauză se șterg definitiv din copiile efectuate în baza alin. (9) și nu pot fi folosite în alte cauze penale și pentru dovedirea altor fapte.” PSD+ALDE	<i>de către alte persoane sau de alte fapte de persoana vizată. Mai mult, aceste materiale pot fi folosite în scop de intimidare, pentru obținerea unor probe împotriva unor persoane țintite, cu încălcarea loialității obținerii probelor.</i>
21.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil	ART. 172 - Dispunerea efectuării expertizei sau a constatării (2) Expertiza se dispune, în condițiile art. 100, la cerere sau din oficiu, de către organul de urmărire penală, prin ordonanță motivată, iar în cursul judecății se dispune de către instanță, prin încheiere motivată.	La art. 172, după alin. (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins: ”(2 ¹) Experții judiciari se desemnează aleatoriu, de pe lista experților autorizați în acea materie, prin tragere la sorți, în prezența tuturor părților sau a avocaților acestora, legal citați în acest scop, dacă desemnarea nu se face în cadrul ședinței de judecată la termenul pentru care părțile au termen în cunoștință. Neprezentarea părților sau a avocaților acestora nu împiedică desemnarea expertului.” PSD+ALDE	<i>Se impune reglementarea obligației ca expertul să fie desemnat aleatoriu. Pentru acest scop, este necesară tragerea la sorți și prezența părților (incupați, suspecti, părți civile, părți responsabile civilmente) pentru a se asigura caracterul transparent al desemnării.</i>
22.	Art. 3 directivă – prezumția de	Art. 172 - Expertiza	La art. 172, după alineatul (10) se introduce un nou alineat,	<i>Se impune ca toate rapoartele de constatare să fie efectuate cu respectarea regulilor profesiei, iar nu prin derogare</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
	nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil		alineatul (10¹) cu următorul cuprins: ”(10 ¹) La efectuarea raportului de constatare, specialistul este obligat să respecte standardele și reglementările profesiei din domeniul în care se efectuează raportul de constatare, fiind angajată răspunderea sa civilă, disciplinară, profesională sau penală, după caz, pentru nerespectarea acestora.” PSD+ALDE	de la acestea, deoarece altfel nu au valoare științifică și nu pot servi scopului pentru care au fost efectuate.
23.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil Dreptul la apărare	Art. 172 - Expertiza (12) După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.	La articolul 172, alineatul 12 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(12) După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, efectuarea unei expertize este obligatorie. Neefectuarea expertizei, în caz de contestare a raportului de constatare, atrage eliminarea acestuia din cauză.” PSD+ALDE	Se impune revenirea normei la forma inițială, adică cea de dinaintea Ordonanței de urgență care a eliminat caracterul obligatoriu al expertizei dacă raportul de constatare este contestat.

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
24.		Art. 172: Dispunerea efectuării expertizei sau a constatării (12) După finalizarea raportului de constatare, când organul judiciar apreciază că este necesară opinia unui expert sau când concluziile raportului de constatare sunt contestate, se poate dispune efectuarea unei expertize.	Art. 172 alin. (12) va avea următorul cuprins: 3 „Dacă raportul de constatare este contestat, se va dispune efectuarea unui raport de expertiză”. Baroul București Senatori PNL: Alina-Ștefania Gorghiu , Cătălin-Daniela Fenechiu	De regulă, rapoartele de constatare nu pot avea valoarea probatorie a unor rapoarte de expertiză, cu atât mai mult cu cât, în multe cazuri, acestea sunt efectuate de către specialiști din cadrul organelor judiciare. Concluziile rapoartelor de constatare sau ale rapoartelor de expertiză sunt, în multe cazuri, determinante, în special în cauzele cu implicații fiscale, accidentelor, infracțiunilor contra persoanei etc. Dacă art. 172 s-ar modifica în modalitatea propusă, ar fi vorba despre o revenire la reglementarea anterioară. Într-adevăr, art. 172 alin. (12) a fost modificat prin OUG nr. 18/2016, dar considerăm că se impune revenirea la forma inițială.
25.	Art. 3 directiva – prezumția de nevinovație Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil Dreptul la apărare	Art. 175 - Drepturile și obligațiile expertului ”(2) Expertul are dreptul să ia cunoștință de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei.”	La articolul 175, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Expertul are dreptul să ia cunoștința de materialul dosarului necesar pentru efectuarea expertizei. Expertul se va raporta la toate actele și înscrisurile depuse în probațiune la dosarul cauzei și nu se va limita doar la concluziile rapoartelor de constatare tehnico-științifice efectuate în cauză de specialiștii	Modificările referitoare la drepturile experților independenți autorizați și a modului în care trebuie consemnate opiniile acestora în cuprinsul rapoartelor de expertiză, practic nu fac altceva decât să așeze pe poziții de egalitate organele judiciare și subiecții procesuali principali. La acest moment, actuala reglementare nu permite experților independenți autorizați să participe efectiv și activ la efectuarea raportului de expertiză, prezența acestora fiind formală pe parcursul efectuării procedurii. Se încalcă dreptul la apărare al subiecților procesuali principali, deoarece expertul

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			organelor de urmărire penală, având acces la toate datele și informațiile la care au avut acces acești specialiști. De aceleași drepturi beneficiază și experții independenți autorizați, desemnați potrivit art. 172 alin. (8).” PSD+ALDE	acestora nu are dreptul de a lua cunoștință de toate actele și probele pe care expertul oficial, ales de organul judiciar își întemeiază opinia. Mai mult decât atât, în prezent, în mod nelegal, opiniile formulate de experții independenți autorizați nu sunt consemnate în raportul de expertiză care se întocmește în cauză. În concluzie, având în vedere practica CEDO în materie și reglementările și principiile referitoare la dreptul la apărare și aflarea adevărului în cauză, de impune așezarea pe poziții de egalitate a celor două categorii de experți
26.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil Dreptul la apărare	Art. 178 Raportul de expertiză (2) Când sunt mai mulți experți se întocmește un singur raport de expertiză. Opiniile separate se motivează în același raport.	La articolul 178, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins: „(2¹) Experții independenți autorizați, desemnați potrivit art. 172 alin. (8) participă împreună cu experții desemnați de organele judiciare la efectuarea expertizei. Opiniile separate ale acestora se consemnează în cuprinsul raportului de expertiză întocmit de experții desemnați de organele judiciare.” PSD+ALDE	Pentru aceleași rațiuni menționate mai sus se impune acordarea acestui drept pentru experții părților.

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
27.	Art. 3 directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) sarcina probei Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil Dreptul la apărare	Art. 181¹ Obiectul constatării și raportul de constatare	La articolul 181¹, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins: „(3) Dispozițiile art. 173 alin. (4), art. 177 și art. 178 alin. (2) se aplică în mod corespunzător”. PSD+ALDE	<i>În același sens, se impune și modificarea modului în care specialiștii structurilor de parchet înțeleg să-și îndeplinească atribuțiile referitoare la efectuarea rapoartelor de constatare tehnico-științifică. Atât timp cât procedura aplicabilă rapoartelor de expertiză este una clară, predictibilă, întemeiată pe contradictorialitate și prezenta expertului oficial și al celui desemnat de subiecții procesuali principali, considerăm că se impune o procedură similară și cu privire la această probă, ce se dorește a fi una științifică. Este evident că se evită în acest fel abuzurile și lipsa de transparență cu privire la concluziile formulate de acești specialiști, care nu au calitatea de experți, dar care emit judecăți de valoare și întocmesc lucrări ce se doresc a fi științifice. Or, se impune ca dacă există experți judiciari în materia în care se cere specialistului să efectueze raport, atunci este obligatoriu să se apeleze la aceștia, neexistând nicio rațiune pentru care urgența mare ă la soluționarea cauzei să fie respectată prin efectuarea expertizei, iar nu prin raportul de constatare. Astfel, nu există nicio rațiune pentru care un specialist ar întocmi mai repede decât un expert în domeniul în care se efectuează expertiza un raport, dat fiind că activitățile pe care trebuie să le deruleze din perspectivă tehnică trebuie să fie identice, fie că este vorba despre expertize topografice, evaluatorii,</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
				financiar – contabile, etc. Astfel, procurorul poate fixa termene scurte pentru efectuarea expertizei, singura diferență fiind doar diferență de obiectivitate care caracterizează o expertiză a unui expert judiciar în raport cu un raport de constatare, astfel cum au statuat în mod constant instanțele de judecată. S-a constatat frecvent în practică, faptul că astfel de lucrări au fost întocmite de specialist în 24 de ore de la dispunere, deși ele se doreau a fi lucrări complexe administrate în cauze complexe. Este evident că prezenta expertului parte al inculpatului sau suspectului nu poate fi decât benefică pentru aflarea adevărului în cauză
28.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 – dreptul la un proces echitabil	Art. 218 Arestul la domiciliu ”(1) Arestul la domiciliu se dispune de către judecătorul de drepturi și libertăți, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 223 și luarea acestei măsuri este necesară și suficientă pentru realizarea unuia dintre scopurile prevăzute la art. 202 alin. (1).”	La articolul 218, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Arestul la domiciliu se dispune de către judecătorul de drepturi și libertăți, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 223 alin. (1) și luarea acestei măsuri este necesară și suficientă pentru realizarea unuia dintre scopurile prevăzute la art. 202 alin. (1).”	Se propune modificarea reglementărilor cu privire la condițiile în care se pot dispune măsurile preventive referitoare la arestul preventiv și arestul la domiciliu, în sensul că între infracțiunile săvârșite cu violență și cele economice sau de altă natură trebuie să se realizeze o distincție cu privire la măsura preventivă care se dispune în cauză. Este nefiresc și împotriva hotărârilor pronunțate de CEDO ca persoane, care nu au avut un comportament violent în societate să fie arestate preventiv pentru presupuse fapte săvârșite cu 5-10 ani în urmă. Mai mult decât atât, să se constate că motivarea procurorului, prin care cere luarea măsurii arestului preventiv, și a judecătorului care dispune această

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			PSD+ALDE	măsură să se întemeieze pe considerații generale, date de un potențial pericol pentru societate și pe faptul că opinia publică ar fi revoltată, dacă acea persoană ar fi cercetată în stare de libertate. Ca atare, modificările pun într-o ordine firească toate aceste aspecte menționate mai sus, și transformă între-adevăr într-o răspundere personală faptele săvârșite de o persoană, deoarece motivările vor fi personale. Mai mult, s-a dovedit eșecul unei astfel de justificări pe opinia publică în privința arestărilor, având în vedere că în anul în care s-au dispus cele mai multe arestări la nivel înalt a scăzut cel mai mult încrederea publică în justiție, potrivit barometrului european.
29.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 – dreptul la un proces echitabil	Art. 218 Arestul la domiciliu Condițiile generale de luare a măsurii arestului la domiciliu (1) Arestul la domiciliu se dispune de către judecătorul de drepturi și libertăți, de către judecătorul de cameră preliminară sau de către instanța de judecată, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 223 și luarea acestei măsuri este necesară și suficientă pentru realizarea	La articolul 218, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins: ”(1 ¹) Măsura arestului la domiciliu a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, cumulativ, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului	Pentru aceleași rațiuni menționate mai sus se impune introducerea acestui text.

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		unuia dintre scopurile prevăzute la art. 202 alin. (1).	din care acesta provine, a antecedentelor penale si a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constata ca privarea sa de libertate este absolut necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol concret pentru ordinea publica.” PSD+ALDE	
30.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 – dreptul la un proces echitabil	Art. 223 Condițiile și cazurile de aplicare a măsurii arestării preventive ”(2) Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal și alte legi speciale, o infracțiune de trafic de droguri,	La articolul 223, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Măsura arestării preventive a inculpatului poate fi luată și dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că acesta a săvârșit o infracțiune intenționată contra vieții, o infracțiune prin care s-a cauzat vătămarea corporală sau moartea unei persoane, o infracțiune contra securității naționale prevăzută de Codul penal si alte legi speciale, o infracțiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, de terorism și care vizează acte de terorism, falsificare de monede ori	<i>Pentru aceleași rațiuni menționate mai sus se impune introducerea acestui text.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		de efectuare de operațiuni ilegale cu precursori sau cu alte produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, o infracțiune privind nerespectarea regimului armelor, munițiilor, materialelor nucleare și al materiilor explozive, trafic și exploatarea persoanelor vulnerabile, acte de terorism, spălare a banilor, falsificare de monede, timbre sau de alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate în mod ilegal, evaziune fiscală, ultraj, ultraj judiciar, o infracțiune de corupție, o infracțiune săvârșită prin sisteme informatice sau mijloace de comunicare electronică sau o altă infracțiune pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de 5 ani ori mai mare și, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din	alte valori, șantaj, viol, lipsire de libertate, ultraj, ultraj judiciar sau o altă infracțiune comisă cu violență și, cumulativ, pe baza evaluării gravității faptei, a modului și a circumstanțelor de comitere a acesteia, a anturajului și a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constata ca privarea sa de libertate este absolut necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol concret pentru ordinea publică”. PSD+ALDE	

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		care acesta provine, a antecedentelor penale și a altor împrejurări privitoare la persoana acestuia, se constată că privarea sa de libertate este necesară pentru înlăturarea unei stări de pericol pentru ordinea publică		
31.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 CEDO – dreptul la un proces echitabil	Art. 242 Revocarea măsurilor preventive și înlocuirea unei măsuri preventive cu o altă măsură preventivă „(3) Măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai grea, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai grea este necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1).”	La articolul 242, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins: „(3) Măsura preventivă se înlocuiește, din oficiu sau la cerere, cu o măsură preventivă mai grea, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru luarea acesteia, s-au schimbat temeiurile care au determinat luarea măsurii și, în urma evaluării împrejurărilor concrete ale cauzei și a conduitei procesuale a inculpatului, se apreciază că măsura preventivă mai grea este absolut necesară pentru realizarea scopului prevăzut la art. 202 alin. (1).” PSD+ALDE	<i>Pentru aceleași rațiuni menționate mai sus se impune introducerea acestui text</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
32.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție	Art. 265 Mandatul de aducere ”(2) Suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere, chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, dacă această măsură se impune în interesul rezolvării cauzei.”	La articolul 265, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins: „(2) Suspectul sau inculpatul poate fi adus cu mandat de aducere, chiar înainte de a fi fost chemat prin citație, dacă acesta este cercetat pentru săvârșirea uneia din infracțiunile la care face referire art. 223 alin. (2) sau există una din situațiile enumerate la art. 223 alin. (1)”. PSD+ALDE	<i>Prin această reglementare se dorește a se evita utilizarea abuzivă a forței de coerciție a statului împotriva cetățenilor, care în mod evident, dată fiind natura infracțiunii care se prezumă că au săvârșit-o nu pot fi ridicați cu forța, atâta timp cât nu au avut cunoștință de derularea unor proceduri judiciare în ceea ce-i privește.</i> <i>Se dorește întărirea garanțiilor și protecției ce este conferită drepturilor și libertăților, așa cum prevăd tratatele și convențiile internaționale și Constituția României.</i>
33.	Art. 6 din Directivă – sarcina probei și egalitatea de arme	ART. 267 - Accesul la bazele electronice de date (1) În vederea realizării procedurii de citare, a comunicării actelor de procedură sau a aducerii cu mandat la desfășurarea procedurilor, procurorul sau instanța au drept de acces direct la bazele electronice de date deținute de organele administrației de stat. (2) Organele administrației de stat care dețin baze electronice de date sunt	La art. 267, alin. (2) se modifică și va avea următorul cuprins: (2) Organele administrației de stat care dețin baze electronice de date sunt obligate să colaboreze cu procurorul sau cu instanța de judecată în vederea asigurării accesului direct al acestora la informațiile existente în bazele electronice de date, în scopul comunicării actelor de procedură sau a aducerii cu mandat la desfășurarea procedurilor, în condițiile legii. Este interzis organelor administrației de stat să	<i>Se impune a garanta egalitatea de arme între acuzare și apărare. Având în vedere că organele de cercetare pot accesa baze de date cu diferite organe, cu care au protocoale de colaborare, se impune ca, pentru a se putea apăra de cele rezultate din accesarea acelor baze de date, să poată fi utilizate numai baze de date care sunt accesibile și părților, avocaților ori experților lor parte. În caz contrar, datele pretins obținute nu pot fi verificate și nici stabilită veridicitatea și realitate acestora ori dacă nu cumva în acele baze de date nu există alte informații ce ar putea schimba complet situația.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		obligate să colaboreze cu procurorul sau cu instanța de judecată în vederea asigurării accesului direct al acestora la informațiile existente în bazele electronice de date, în condițiile legii	furnizeze date și informații din bazele electronice de date la care părțile, experții parte sau avocații părților nu au asigurat accesul, pentru garantarea principiului egalității de arme.” PSD+ALDE	
34.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) Directivă – sarcina probei, Dreptul la apărare Art. 7 Convenție – acuzatie clară și precisă, art. 6 Convenție – dreptul la un proces echitabil	Art. 307 Aducerea la cunoștință a calității de suspect Persoanei care a dobândit calitatea de suspect i se aduc la cunoștință, înainte de prima sa audiere, această calitate, fapta pentru care este suspectată, încadrarea juridică a acesteia, drepturile procesuale prevăzute la art. 83, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.	Art. 307 se modifică și va avea următorul cuprins: ”Art. 307 - Aducerea la cunoștință a calității de suspect (1) Persoanei care a dobândit calitatea de suspect i se aduc la cunoștință, înainte de prima sa audiere, această calitate, fapta pentru care este suspectată, cu descrierea tuturor elementelor constitutive ale acesteia și a probelor din care rezultă săvârșirea faptei, încadrarea juridică a acesteia, drepturile procesuale prevăzute la art. 83, încheindu-se în acest sens un proces-verbal. Lipsa acestor elemente atrage nulitatea absolută a actului de aducere la cunoștință a calității de suspect. (2) Atunci când sunt îndeplinite	<i>Pentru evitarea unor acuzații informale, care nu reprezintă fapte penale, se impune ca procurorul să descrie fapta penală, în elementele sale constitutive și să precizeze care sunt probele pe care se sprijină acuzația, pentru a putea să își formuleze apărările în mod efectiv.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			condițiile prevăzute de art. 305 alin. (1) și persoana față de care există bănuiala rezonabilă este cunoscută, organul de urmărire penală va aduce la cunoștință, de îndată, calitatea de suspect, sub sancțiunea nulității absolute a tuturor actelor de urmărire penală efectuate cu încălcarea acestei prevederi față de aceasta după aflarea identității persoanei.” PSD+ALDE	
35.	Art. 3 Directivă – prezumția de nevinovăție Art. 6 alin. (2) Directivă – sarcina probei, Dreptul la apărare Art. 7 Convenție – acuzatie clară și precisă, art. 6 Convenție – dreptul la un proces echitabil	Art. 335 Reluarea în caz de redeschidere a urmăririi penale ”(1) Dacă procurorul ierarhic superior celui care a dispus soluția constată, ulterior, că nu a existat împrejurarea pe care se întemeia clasarea, infirmă ordonanța și dispune redeschiderea urmăririi penale. Dispozițiile art. 317 se aplică în mod corespunzător.	La art. 335, alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins: ”(1) Dacă procurorul ierarhic superior celui care a dispus soluția constată că au apărut fapte sau împrejurări noi din care rezultă că a dispărut împrejurarea pe care se întemeia clasarea ulterior, dar nu mai târziu de 6 luni de la data la care a luat cunoștință de apariția faptei sau împrejurării noi, infirmă ordonanța și dispune redeschiderea urmăririi penale. Dispozițiile art. 317 se aplică în	<i>Se propune limitarea în timp a dreptului procurorului ierarhic superior de a infirma soluția de clasare a procurorului care a desfășurat cercetarea, în absența unor probe noi, având în vedere că starea de incertitudine cu privire la vinovăția sau nu a unei persoane nu poate dura o perioadă de timp nelimitată. Astfel, orice procuror ierarhic are obligația ca, în termen de 6 luni de la pronunțarea soluției, să se asigure că acea soluție este legală și, în absența unor noi probe, soluția va rămâne definitivă în privința acelei fapte</i>

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			mod corespunzător. Redeschiderea este supusă confirmării, potrivit alin. (4).” PSD+ALDE	
36.		Art. 364: Participarea inculpatului la judecată și drepturile acestuia (6) Inculpatul poate formula cereri, ridica excepții și pune concluzii, inclusiv în situația prevăzută la alin. (1) teza finală.	La articolul 364, după alineatul (6) se introduc două noi alineate, alin. (7) și (8), cu următorul cuprins: „(7) Persoana poate fi condamnată în lipsă numai dacă a fost citată legal pentru fiecare fază a judecății sau a intrat prin alte mijloace oficiale în posesia unor informații cu privire la locul și data procesului, a fost informată despre posibilitatea pronunțării unei hotărâri în lipsă, precum și dacă a fost reprezentată de un avocat ales sau desemnat din oficiu și a beneficiat de apărare corespunzătoare în cadrul procesului. (8) Procedura de punere în executare a unei hotărâri definitive pronunțate în lipsa inculpatului poate fi declanșată numai dacă i s-a comunicat hotărârea și numai după ce a fost informat în mod expres cu	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			privire la dreptul la o nouă procedură de judecată sau la o cale de atac, la care are dreptul să se prezinte și care permite o nouă stabilire a fondului cauzei, inclusiv examinarea unor probe noi care pot conduce la schimbarea hotărârii inițiale, respectiv dacă persoana în cauză declară în mod expres că nu contestă decizia sau nu solicită o nouă procedură de judecată ori nu introduce o cale de extraordinară de atac în termen de 30 de zile de la primirea informației legate de hotărâre.” UDMR	
37.		Art. 446: Judecarea recursului în casație (1) Președintele completului dă cuvântul recurentului, apoi intimatului și procurorului. Dacă între recursurile în casație declarate se află și recursul procurorului, primul cuvânt îl are acesta. (2) Procurorul și părțile au dreptul la replică cu privire la	La articolul 446, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins: „(3) Persoana prevăzută la alin. (1), (2) are dreptul la un nou proces la care să fie prezentă și care i-ar permite o nouă stabilire a fondului cauzei, inclusiv examinarea unor probe noi, fapt care ar putea duce la schimbarea hotărârii inițiale.” UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		chestiunile noi ivite cu ocazia dezbaterilor.		
38.		Art. 538: Dreptul la repararea pagubei în caz de eroare judiciară (2) Dispozițiile alin. (1) se aplică și în cazul redeschiderii procesului penal cu privire la condamnatul judecat în lipsă, dacă după rejudecare s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.	La articolul 538 după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (2¹), cu următorul cuprins: „(2¹) Efectul măsurilor reparatorii trebuie să plaseze persoana suspectată sau acuzată în aceeași poziție în care s-ar afla dacă nu s-ar fi produs încălcarea drepturilor sale.” UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)
39.		Art. 542: Acțiunea în regres (1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 și 539, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate poate fi îndreptată împotriva persoanei care, cu rea-credință sau din culpă gravă, a provocat situația	La articolul 542 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreuna dintre cauzele prevăzute la art.4, art.538 și art. 539, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate trebuie îndreptată împotriva persoanei care a provocat situația generatoare de	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Nr. crt.	DIRECTIVA	LEGEA 135/2010	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		generatoare de daune sau împotriva instituției la care aceasta este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercițiul profesiei	daune.” UDMR	
40.			La articolul 542 după aliniatul (1) se introduce un nou alin. (1 ¹), cu următorul cuprins: „(1¹) Fapta persoanei care cu rea-credință sau gravă neglijență a comis una din acțiunile care au condus la situația generatoare de daune constituie abuz în serviciu și se pedepsește conform art. 297. alin. (1).” UDMR	- la Camera Deputaților Pl 288/2017 (adoptat tacit de Senat la 12.09.2017)

Transpunerea directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European și a Consiliului din 09.03.2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumției de nevinovăție și a dreptului de a fi prezent la proces în cadrul procedurilor penale.

**CODUL PENAL
Legea nr. 286/2009**

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
1.	Art. 3 și 6 alin. (2) Directivă – prezumția de nevinovăție și sarcina probei	Art. 268 - Inducerea în eroare a organelor judiciare ”Sesizarea penală, făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, cunoscând că aceasta este nereală, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă”	La art. 268 alineatul (1) <u>se modifică</u> și va avea următorul cuprins: ”(1) Sesizarea penală mincinoasă , făcută prin denunț sau plângere, cu privire la existența unei fapte prevăzute de legea penală ori în legătură cu săvârșirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, se pedepsește cu închisoare de la 1 an la 5 ani.” PSD+ALDE	<i>Modificarea conținutului infracțiunii de ”denunț calomnios” din vechiul Cod penal în infracțiunea de ”inducere a organelor judiciare”, în sensul schimbării formei de vinovăție cu care denunțatorul acționează din intenție indirectă/directă, doar în intenție directă a avut și are drept efect încurajarea delațiunilor judiciare. Aceasta deoarece sintagma ”cunoscând că aceasta este nereală” face aproape imposibilă dovedirea abordării subiective a denunțatorului, deoarece singura situație în care pot deveni aplicabile prevederile acestei norme ar fi în situația în care acesta recunoaște caracterul voit mincinos al denunțului. Or, cele mai multe delațiuni nu sunt făcute cu intenția directă de a face rău denunțatului, ci mai degrabă pentru obținerea unei situații juridice favorabile pentru denunțator, dată fiind abordarea organelor de urmărire penală, care</i>

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
				"oferă" diverse avantaje celor care recurg la astfel de gesturi. De asemenea, se impune și majorarea pedepsei pentru că aceste delațiuni mincinoase au dobândit caracter de generalizare și afectează extrem de grav înfăptuirea justiției, prin punerea în mișcare a aparatului statal pentru a se cerceta fapte inventate. Pe de altă parte, consecințele săvârșirii sunt extrem de grave, deoarece o persoană poate fi acuzată pe nedrept fără a fi săvârșit vreo faptă prevăzută de legea penală.
2.	Art. 3 și 6 alin. (2) Directivă – prezumția de nevinovăție și sarcina probei	Art. 273 - Mărturia mincinoasă "(1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură în care se ascultă martori, face afirmații mincinoase ori nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care este întrebat se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Mărturia mincinoasă săvârșită: a) de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecție a martorilor;	La articolul 273, după alin. (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins: "(4) Nu constituie infracțiune refuzul de a face declarații prin care persoana se auto-incriminează, refuzul de declara în sensul solicitat de organele judiciare, modificarea declarației care a fost dată prin exercitarea unor presiuni de orice fel asupra martorului și nici simpla divergență de mărturii în cadrul unui proces, dacă nu există probe directe din care să rezulte caracterul mincinos și de rea-credință, al acestora."	Prin modificarea acestui articol se intenționează introducerea unei clauze de impunitate pentru martorul care refuză să facă declarații incriminatoare mincinoase, să declare în sensul celor sugerate sau dorite de organul de cercetare penală, să declare în sensul auto-incriminării sale sau care, după ce s-au exercitat presiuni asupra sa în faza de urmărire penală, își schimbă declarația în faza de judecată, declarând în sensul realității săvârșirii faptelor. De asemenea, se impune a fi delimitată mărturia mincinoasă de mărturii divergente în cursul unui proces. Astfel, este posibil ca în cadrul unui proces să existe declarații care se contrazic sau care par procurorului a fi divergente cu probatoriul, însă aceste aspecte sunt normale în cursul unor cercetări, deoarece un martor poate reține ceva și un altul altceva sau poate

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		b) de un investigator sub acoperire; c) de o persoană care întocmește un raport de expertiză ori de un interpret; d) în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detențiunii pe viață ori închisoarea de 10 ani sau mai mare se pedepsește cu închisoarea de la unu la 5 ani. (3) Autorul nu se pedepsește dacă își retrage mărturia, în cauzele penale înainte de reținere, arestare ori de punerea în mișcare a acțiunii penale sau în alte cauze înainte de a se fi pronunțat o hotărâre ori de a se fi dat o altă soluție, ca urmare a mărturiei mincinoase	PSD+ALDE	<i>aprecia o situație într-un fel și un altul într-o altă manieră. Or, nu poate constitui mărturie mincinoasă simpla apreciere a procurorului că o persoană nu are declarații concordante cu unii inculpați sau cu alți martori, dacă nu există vreo probă din care să rezulte reaua-credință a acestuia.</i>
3.	Art. 3 și 4 din Directivă – prezumția de nevinovăție, referirile publice la vinovăție	Art. 277 - Compromiterea intereselor justiției (1) Divulgarea, fără drept, de informații confidențiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care	Alineatul (2) al articolului 277 se modifică și va avea următorul cuprins: ”(2) Dezvăluirea către o persoană care nu are legătură cu soluționarea unei cauze penale de informații,	<i>Este necesară sancționarea oricăror comportamente oficiale care sunt de natură a înfrânge prezumția de nevinovăție și care sunt de natură a compromite judecarea în mod obiectiv a cauzei precum și păstrarea drepturilor civile ale persoanelor acuzate de</i>

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		urmează să se administreze o probă, de către un magistrat sau un alt funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, dacă prin aceasta poate fi îngreunată sau împiedicată urmărirea penală, se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Dezvăluirea, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală, înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. (3) Dezvăluirea, fără drept, de informații dintr-o cauză penală, de către un martor, expert sau interpret, atunci când această interdicție este impusă de legea de	date, mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale, înainte de a se dispune o soluție de netrimitere în judecată ori de soluționare definitivă a cauzei, de către un magistrat sau un alt funcționar public care a luat cunoștință de acestea în virtutea funcției, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.” PSD+ALDE	<i>săvârșirea unor fapte penale.</i>

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
		procedură penală, se pedepsește cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. (4) Nu constituie infracțiune fapta prin care sunt divulgate ori dezvăluite acte sau activități vădit ilegale comise de autorități într-o cauză penală.		
4.	Art. 3 și 4 din Directivă – prezumția de nevinovăție, referirile publice la vinovăție		După alineatul (3) al articolului 277 se introduc 3 noi alineate, alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins: (3¹) Transmiterea în orice mod de informații cu privire la îndeplinirea unor acte de procedură în cauzele aflate în curs de cercetare penală la organele de urmărire penală de către un procuror sau un alt funcționar public, se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. (3²) Fapta funcționarului de a face declarațiile publice sau de a redacta acte oficiale în care să facă referire la vinovăția unei persoane în afara celor efectuate în cadrul urmăririi penale ori în cadrul judecării cauzei, înainte de pronunțarea unei hotărâri	<i>Idem art. 277 alin. 2</i>

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
			definitive de condamnare se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 1 an sau cu amendă. PSD+ALDE	
5.	Art. 3 și 6 alin. (2) Directivă – prezumția de nevinovăție și sarcina probei	Art. 283 - Represiunea nedreaptă ”(1) Fapta de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, știind că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică. (2).Reținerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, știind că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică”	La art. 283 alineatele (1) și (2) <u>se modifică</u> și va avea următorul cuprins: ”(1) Fapta de a pune în mișcare acțiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, știind sau acceptând că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 1 an la 3 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.” (2).Reținerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, știind sau acceptând că este nevinovată, se pedepsește cu închisoarea de la 3 la 10 ani și interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcție publică.” PSD+ALDE	<i>Se impune modificarea normei, astfel încât să se incrimineze inclusiv situația în care un magistrat săvârșește fapta de a trimite în judecată, aresta sau reține sau condamna o persoană în legătură cu care, în afară de raționamentul său juridic nu există nicio altă probă sau apare ca evidentă împrejurarea că situația descrisă nu poate fi încadrată în norma penală, atunci se poate reține săvârșirea infracțiunii de represiune nedreaptă.</i> <i>Modificarea formei de vinovăție din intenție directă în intenție indirectă/directă se impune pentru a preveni situațiile repetitive în care sunt dispuse măsuri preventive sau trimeri în judecată, iar ulterior instanțele pronunță achitări, fiind mai mult decât evidentă modalitatea abuzivă de instrumentare a dosarului. De asemenea, se impune majorarea pedepsei pentru forma simplă a represiunii nedrepte, dat fiind faptul că pedeapsa pentru o faptă atât de gravă cum este ”înscenarea” unor dosare penale este prea mică în prezent față de pericolul social abstract pe care îl reprezintă această faptă. Astfel</i>

Nr. crt.	DIRECTIVĂ	LEGEA 286/2009	AMENDAMENTE	OBSERVAȚII
				<i>distrugerea vieții și carierei unei persoane prin instrumentarea unor dosare, deși judecătorul sau procurorul au știut sau acceptat că persoana este nevinovată este suficient de gravă încât să se impună o majorare de pedeapsă. Evident, elementele intenționale trebuie dovedite (de exemplu, prin refuzarea oricărei probe în apărare, încălcarea intenționată a legii procesual penale), nefiind suficientă o opinie divergentă în ceea ce privește aplicarea normei penale materiale.</i>